TEISINGUMO TEISMO SPRENDIMAS (antroji kolegija)

2005 m. sausio 20 d. *

Byloje C-306/03

dėl *Juzgado de lo Social nº 3 de Orense* (Ispanija) 2003 m. birželio 24 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2003 m. liepos 16 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Cristalina Salgado Alonso

prieš

Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS),

Tesorería General de la Seguridad Social (TGSS)

* Proceso kalba: ispanų.

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas C. W. A. Timmermans, teisėjai R. Silva de Lapuerta, R. Schintgen (pranešėjas), P. Kūris ir G. Arestis,

generalinė advokatė J. Kokott,
posėdžio sekretorė M. Múgica Arzamendi, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2004 m. rugsėjo 15 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs rašytines pastabas, pateiktas:

— C. Salgado Alonso, atstovaujamos advokato A. Vázquez Conde,

— *Instituto Nacional de la Seguridad Social* (INSS) ir *Tesorería General de la Seguridad Social* (TGSS), atstovaujamų A. R. Trillo García ir A. Llorente Alvarez,

— Ispanijos vyriausybės, atstovaujamos E. Braquehais Conesa,

— Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos H. Michard ir I. Martínez del Peral bei D. Martin,

susipažinęs su 2004 m. spalio 28 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Šiuo prašymu priimti prejudicinį sprendimą prašoma išaiškinti EB 12, 39 ir 42 straipsnius bei 1971 m. birželio 14 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, iš dalies pakeisto ir atnaujinto 1996 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 118/97 (OL L 28, 1997, p. 1), iš dalies pakeistu 1998 m. birželio 29 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1606/98 (OL L 209, p. 1, toliau – Reglamentas Nr. 1408/71), 45 straipsnį ir 48 straipsnio 1 dalį.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant bylą *C. Salgado Alonso ir Instituto Nacional de la Seguridad Social* (Nacionalinis socialinės apsaugos institutas, toliau – INSS) *bei Tesorería General de la Seguridad Social* (Bendrasis socialinės apsaugos fondas, toliau – TGSS) dėl pensijos skyrimo pagal Ispanijos teisės aktus.

Teisinis pagrindas

Bendrijos teisės aktai

3 Reglamento Nr. 1408/71 1 straipsnio r dalis apibrėžia sąvoką „draudimo laikotarpiai" kaip:

„įmokų mokėjimo laikotarpius arba darbo pagal darbo sutartį laikotarpius, arba savarankiško darbo laikotarpius, kurie tokie nustatomi arba pripažįstami teisės aktais, pagal kuriuos jie buvo įgyti, ir visi taip traktuojami laikotarpiai, jeigu pagal minėtus teisės aktus jie prilyginami draudimo laikotarpiams."

4 Reglamento Nr. 1408/71 3 straipsnio 1 dalis nurodo:

„Laikantis šio reglamento specialiųjų nuostatų, vienos iš valstybių narių teritorijoje gyvenantiems asmenims, kuriems taikomas šis reglamentas, pagal bet kurios valstybės narės teisės aktus priklauso tos pačios prievolės ir jie naudojasi tomis pačiomis teisėmis į išmokas kaip ir tos valstybės piliečiai."

5 To paties reglamento 45 straipsnio 1 dalis numato draudimo laikotarpių, nuo kurių priklauso teisės į išmokas įgijimas, išsaugojimas arba atgavimas, sumavimo principą:

„Jeigu pagal valstybės narės teisės aktus teisės į išmokas įgijimas, išsaugojimas ar atgavimas pagal sistemą, kuri pagal 2 arba 3 dalį nėra speciali, priklauso nuo draudimo ar gyvenimo laikotarpių, tai tos valstybės narės kompetentinga įstaiga, kai reikia, sumuoja draudimo ar gyvenimo laikotarpius, įgytus pagal bet kurios kitos valstybės narės teisės aktus, nepriklausomai nuo to, ar jie buvo įgyti pagal bendrą ar specialią sistemą, ir ar asmuo dirbo pagal darbo sutartį ar savarankiškai. Šiuos laikotarpius ji sumuoja, tartum jie būtų įgyti pagal jos administruojamus teisės aktus."

6 Reglamento Nr. 1408/71 46 straipsnio 2 dalis nurodo:

„Jeigu valstybės narės teisės aktais nustatytos sąlygos teisei gauti išmokas įvykdomos tik taikant 45 straipsnį ir (arba) 40 straipsnį 3 dalį, tai galioja šios taisyklės:

a) kompetentinga įstaiga apskaičiuoja teorinį išmokos dydį, į kurį atitinkamas asmuo galėtų pretenduoti, jei visi draudimo ir (arba) gyvenimo laikotarpiai, įgyti pagal valstybių narių teisės aktus, kurie buvo taikomi pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui arba savarankiškai dirbančiam asmeniui, atitinkamoje valstybėje išmokos skyrimo metu būtų laikomi įgytais pagal jos administruojamus teisės aktus. Jeigu pagal šiuos teisės aktus išmokos dydis nepriklauso nuo įgytų laikotarpių trukmės, toks dydis laikomas šiame punkte nurodytu teoriniu dydžiu;

b) kompetentinga įstaiga vėliau, remdamasi pagal ankstesnį punktą apskaičiuotu teoriniu dydžiu, nustato faktinį išmokos dydį, pagal santykį tarp draudimo ar gyvenimo laikotarpių, iki draudiminio įvykio įgytų pagal jos administruojamus teisės aktus, trukmės ir bendros draudimo ar gyvenimo laikotarpių, iki

draudiminio įvykio įgytų pagal visų atitinkamų valstybių narių teisės aktus, trukmės."

7 To paties reglamento 48 straipsnio 1 dalis numato išimtį, pagal kurią teisė į pensiją neįgyjama, jei draudimo laikotarpis trumpesnis nei vieneri metai:

„Nepaisant 46 straipsnio 2 dalies, valstybės narės įstaiga neprivalo skirti išmokų už laikotarpius, kurie buvo įgyti pagal jos administruojamus teisės aktus, į kuriuos atsižvelgiama įvykus draudiminiam atvejui, jeigu:

— minėtų laikotarpių trukmė yra trumpesnė nei vieneri metai

ir

— atsižvelgiant tik į šiuos laikotarpius, pagal tų teisės aktų nuostatas neįgyjama jokia teisė išmokai gauti."

Nacionalinės teisės aktai

8 Pagal Bendrojo socialinės apsaugos įstatymo, kodifikuoto 1994 m. birželio 20 d. Karaliaus įstatyminiu dekretu 1/94 (*BOE* Nr. 154, 1994 m. birželio 29 d.), iš dalies

pakeistu 1998 m. gruodžio 30 d. Įstatymu 50/98 dėl fiskalinių, administracinių ir socialinių priemonių (*BOE*, 1998 m. gruodžio 31 d., toliau – Bendrasis socialinės apsaugos įstatymas), 161 straipsnio 1 dalies b punktą kaupiamoji pensija suteikiama įgijus ne mažesnį kaip penkiolikos metų įmokų mokėjimo laikotarpį, iš kurio ne mažiau kaip dveji metai įgyti per penkiolika metų, prieš atsirandant aplinkybėms, suteikiančioms teisę į išmoką.

9 Bendrojo socialinės apsaugos įstatymo 218 straipsnis numato, kad kai apdraustasis gauna nedarbo išmoką, *Instituto Nacional de Empleo* (nedarbo draudimą administruojanti įstaiga, toliau – INEM) moka įvairių rūšių socialinės apsaugos įmokas, atsižvelgdama į paskirtų išmokų pobūdį. Taigi pagal šio straipsnio 2 dalį:

„Kai nedarbo išmoka skiriama vyresniems nei penkiasdešimt dvejų metų darbuotojams, administruojanti įstaiga taip pat privalo mokėti senatvės draudimo įmokas."

10 Pagal Bendrojo socialinės apsaugos įstatymo 215 straipsnio 1 dalies 3 punktą ši nedarbo išmoka skiriama darbo netekusiam darbuotojui, kuris šešerius metus mokėjo nedarbo draudimo įmokas ir kuris atitinka visas sąlygas, išskyrus amžiaus cenzą, gauti kaupiamąją pensiją pagal Ispanijos socialinės apsaugos sistemą.

11 Galiausiai Bendrojo socialinės apsaugos įstatymo dvidešimt aštuntoji papildoma nuostata, įsigaliojusi 1999 m. sausio 1 d. paskelbus Įstatymą Nr. 50/98, suformuluota taip:

„Pagal šio įstatymo 218 straipsnio 2 dalies nuostatas, apskaičiuojant bazinės pensijos dydį ir jai taikomą procentinį koeficientą, atsižvelgiama į administruojančios įstaigos mokamas pensijos draudimo įmokas. Šių įmokų mokėjimu negalima remtis ir jis negali turėti teisinių padarinių nustatant pagal šio įstatymo 161 straipsnio 1 dalies b punktą reikalaujamą minimalų įmokų mokėjimo laikotarpį, kurį pagal šio įstatymo 215 straipsnio 1 dalies 3 punktą apdraustasis turi įrodyti, kad gautų (nedarbo) pašalpą, numatytą vyresniems nei 52 metai (bedarbiams)."

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

12 1936 m. gegužės 30 d. gimusi C. Salgado Alonso 1992 m. rugpjūčio 7 d. pateikė INEM prašymą skirti specialią, vyresniems nei 52 metai bedarbiams numatytą, nedarbo išmoką. Tuo metu ji galėjo realiai įrodyti šiuos draudimo laikotarpius: pagal Vokietijos teisės aktus 74 mėnesių (daugiau nei šešeri metai), nuo 1964 m. birželio 29 d. iki 1970 m. liepos 30 d., pagal Šveicarijos teisės aktus 26 mėnesių, nuo 1971 m. gruodžio 1 d. iki 1975 m. kovo 31 d., ir pagal Ispanijos teisės aktus 182 dienas, nuo 1992 m. sausio 8 d. iki liepos 7 dienos.

13 Visų pirma INEM atsisakė jai skirti specialią nedarbo išmoką, nes Ispanijoje ji neįgijo reikalaujamo mažiausiai 15 metų teisę į išmokas suteikiančio laikotarpio.

14 Dėl šio sprendimo C. Salgado Alonso pateikė ieškinį *Juzgado de lo Social nº 2 de Orense* (Ispanija), kuris 1993 m. birželio 22 d. Sprendimu pripažino jai teisę į šią išmoką. INSS ir TGSS bei Ispanijos vyriausybė šį sprendimą iš esmės aiškina tuo, kad pagal to laiko Ispanijos teismų praktiką net trumpesnis užsienyje įgytas teisę į išmokas suteikiantis laikotarpis buvo pripažįstamas lygiaverčiu Bendrojo socialinės

apsaugos įstatymo 161 straipsnio 1 dalies b punkte nustatytam penkiolikos metų laikotarpiui. Tačiau ši nacionalinių teismų praktika tuo metu buvo pakeista atsižvelgus į 1997 m. vasario 20 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Martínez Losada ir kt.* (C-88/95, C-102/95 ir C-103/95, Rink. p. I-869) ir 1999 m. vasario 25 d. Sprendimą *Ferreiro Alvite* (C-320/95, Rink. p. I-951).

15 Taigi C. Salgado Alonso gavo vyresniems nei 52 metai bedarbiams numatytą nedarbo išmoką nuo 1992 m. rugpjūčio 7 d. iki 2001 m. gegužės 30 d., t. y. už 3 219 dienų laikotarpį, per kurį INEM jos vardu mokėjo senatvės draudimo įmokas.

16 2001 m. gegužės mėn., sulaukusi 65 metų, C. Salgado Alonso pateikė prašymą skirti jai pensiją pagal Vokietijos, Šveicarijos ir Ispanijos socialinės apsaugos sistemas. Vokietijoje ir Šveicarijoje pensija buvo skirta, o INSS 2002 m. kovo 21 d. Sprendimu jos prašymą atmetė motyvuodama tuo, kad Ispanijoje ji neįgijo minimalaus reikalaujamo teisę į pensiją suteikiančio įmokų mokėjimo laikotarpio ir kad Reglamento Nr. 1408/71 46 straipsnio 2 dalis, susijusi su draudimo laikotarpių sumavimu, pagal šio reglamento 48 straipsnio 1 dalį nėra taikoma, nes Ispanijoje įgytas draudimo laikotarpis yra mažesnis nei vieneri metai. INSS savo atsisakymą taip pat grindė Bendrojo socialinės apsaugos įstatymo dvidešimt aštuntąja papildoma nuostata.

17 2002 m. vasario 13 d. C. Salgado Alonso *Juzgado de lo Social n° 3 de Orense* pareiškė ieškinį INSS ir TGSS prašydama pripažinti, kad ji nuo 2001 m. gegužės 31 d. turi teisę gauti pensiją pagal Ispanijos teisės aktus.

18 Grįsdama savo ieškinį, ji iš esmės tvirtina, kad reikia atsižvelgti ne tik į pradinį 182 dienų įmokų mokėjimo laikotarpį, kurį įgijo Ispanijoje, bet taip pat į visą

laikotarpį, už kurį INEM jos vardu mokėjo įmokas pagal įstatymo nustatytą senatvės draudimo sistemą, kai ji gavo specialiąją nedarbo išmoką, dėl ko Ispanijoje gali remtis iš viso 3 401 įmokų mokėjimo diena, t. y. daugiau nei 9 metų ir 3 mėnesių įmokų mokėjimu.

19 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo manymu, kyla klausimas, pirma, ar Bendrojo socialinės apsaugos įstatymo dvidešimt aštuntoji papildoma nuostata gali teisėtai neatsižvelgti į minėtas 3 219 įmokų mokėjimo dienas, siekiant nustatyti, ar nagrinėjamas draudimo laikotarpis yra ilgesnis nei vieneri metai, dėl ko, jei būtų atsakyta teigiamai, pagal Reglamento Nr. 1408/71 48 straipsnio 1 dalį INSS neprivalo suteikti tik su šiuo laikotarpiu susijusių išmokų.

20 Antra, kyla klausimas, ar šia papildoma nuostata, nustatančia, kad apskaičiuojant to paties įstatymo 161 straipsnio 1 dalies b punkte numatytus teisę į išmokas suteikiančius laikotarpius neatsižvelgiama į tam tikras įmokas, pavyzdžiui, sumokėtas tik už senatvės draudimą, diskriminuojami darbuotojai migrantai, turint mintyje, kad šie laikotarpiai turi būti įgyti tą dieną, kai vyresnis nei 52 metų bedarbis pateikia prašymą skirti nedarbo išmokas.

21 Šiuo atžvilgiu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, atsižvelgdamas į Teisingumo Teismo praktiką, remiasi atveju, kai minėtas nedarbo išmokas gavę darbuotojai įrodė teisę į išmokas suteikiančius laikotarpius, nes buvo atsižvelgta į draudimo laikotarpius, įgytus pagal vienos arba kelių valstybių narių teisės aktus (žr. minėtus sprendimus *Martínez Losada ir kt.* ir *Ferreiro Alvite*).

22 Tačiau šie darbuotojai, kad atitiktų Bendrojo socialinės apsaugos įstatymo 161 straipsnio 1 dalies b punkte numatytą minimalaus draudimo laikotarpio sąlygą, negalėjo reikalauti atsižvelgti į senatvės draudimo įmokas, kurias INEM mokėjo tuomet, kai jie gavo nedarbo išmokas.

23 Šiomis sąlygomis *Juzgado de lo Social nº 3 de Orense* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar EB 12 straipsniui ir EB 39–42 straipsniams <...> bei Reglamento <...> Nr. 1408/71 <...> 45 straipsniui prieštarauja nacionalinės teisės nuostata, pagal kurią, apskaičiuojant įvairius nacionalinės teisės aktų numatytus teisę į išmokas suteikiančius laikotarpius ir nustatant teisę į senatvės pensiją, negalima atsižvelgti į draudimo įmokas, kurias nedarbo draudimą administruojanti įstaiga sumokėjo darbuotojo vardu tuomet, kai jis gavo tam tikras nedarbo išmokas, jeigu dėl ilgalaikio nedarbo, kuris kompensuojamas šiomis išmokomis, darbuotojui visiškai neįmanoma įrodyti kitų senatvės draudimo įmokų mokėjimo nei tų, kurios pagal įstatymą yra negaliojančios, ir ši nacionalinės teisės nuostata lemia, kad tik darbuotojai, kurie naudojasi judėjimo laisve, negali pretenduoti į valstybės mokamą pensiją, nors pagal minėto reglamento 45 straipsnį teisę į išmokas suteikiantys laikotarpiai laikytini įgyti?

2. Ar EB 12 straipsniui ir EB 39–42 straipsniams <...> bei Reglamento <...> Nr. 1408/71 <...> 48 straipsnio 1 daliai prieštarauja nacionalinės teisės nuostatos, pagal kurias, nustatant, ar „bendra draudimo arba gyvenimo laikotarpių, įgytų pagal tos valstybės narės teisės aktus, trukmė siekia vienerius metus", negalima atsižvelgti į draudimo įmokas, kurias nedarbo draudimą

administruojanti įstaiga sumokėjo darbuotojo vardu tuomet, kai jis gavo tam tikras nedarbo išmokas, jeigu dėl ilgalaikio nedarbo, kuris kompensuojamas šiomis išmokomis, darbuotojui visiškai neįmanoma įrodyti kitų draudimo įmokų mokėjimo nei tų, kurios mokėtos nedarbo laikotarpiu, ir šios nacionalinės teisės nuostatos lemia, kad tik darbuotojai, kurie naudojasi judėjimo laisve, negali pretenduoti į valstybės mokamą pensiją, nors pagal minėto reglamento 48 straipsnio 1 dalį nacionalinė administruojanti įstaiga privalo mokėti valstybės išmokas?"

24 2003 m. rugsėjo 29 d. laišku INSS Teisingumo Teismui pranešė, kad 2003 m. rugsėjo 10 d. buvo priimtas naujas C. Salgado Alonso nepalankus sprendimas. Šis sprendimas pakeitė 2002 m. kovo 21 d. Sprendimą, o atsisakymas skirti senatvės pensiją grindžiamas aplinkybe, kad ieškovė „neįgijo minimalaus penkiolikos metų įmokų mokėjimo laikotarpio ir per jį dvejų metų laikotarpio prieš prašymo pateikimo datą, t. y. laikotarpių, nuo kurių įgijimo pagal Bendrojo socialinės apsaugos įstatymo 161 straipsnio 1 dalies b punktą priklauso teisė į pensiją <...>.

Dėl po 1999 m. sausio 1 d. susiklosčiusių aplinkybių iš (Bendrojo socialinės apsaugos įstatymo) dvidešimt aštuntosios papildomos nuostatos matyti, kad siekiant nustatyti skaičiavimo pagrindą ir jam taikomą procentinį koeficientą atsižvelgiama į draudimo įmokas, kurias administruojanti įstaiga sumokėjo tuomet, kai apdraustasis gavo vyresniems nei 52 metų bedarbiams numatytą nedarbo išmoką. Bet kuriuo atveju šios įmokos negalioja ir neturi teisinių padarinių siekiant įrodyti minimalų įmokų mokėjimo laikotarpį."

25 Iš naujo INSS sprendimo matyti, kad C. Salgado Alonso pateikto prašymo skirti pensiją atmetimas nebegrindžiamas Reglamento Nr. 1408/71 48 straipsniu.

Dėl pirmojo klausimo

26 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar EB 12, 39 ir 42 straipsniai bei Reglamento Nr. 1408/71 45 straipsnis turi būti aiškinami taip, kad jiems prieštarauja Bendrojo socialinės apsaugos įstatymo dvidešimt aštuntojoje papildomoje nuostatoje įtvirtinta nacionalinės teisės taisyklė, kuri teisės į pensiją pagal nacionalinę sistemą suteikimo tikslais kompetentingoms valstybės narės valdžios institucijoms neleidžia atsižvelgti į tam tikrus šios valstybės teritorijoje darbo netekusio darbuotojo įgytus draudimo laikotarpius, per kuriuos nedarbo draudimą administruojanti įstaiga mokėjo senatvės draudimo įmokas, patikslinant, jog į tokius laikotarpius atsižvelgiama tik skaičiuojant šios pensijos dydį.

27 Pirmiausia, primintina, kad iš nusistovėjusios Bendrijos teismų praktikos išplaukia, jog valstybės narės išlieka kompetentingos nustatyti socialinės apsaugos išmokų skyrimo sąlygas ir prireikus jas sugriežtinti, jeigu nustatytos sąlygos nesukelia atviros arba užslėptos Bendrijos darbuotojų diskriminacijos (šiuo klausimu žr. 1994 m. rugsėjo 20 d. Sprendimo *Drake*, C-12/93, Rink. p. I-4337, 27 punktą; minėto sprendimo *Martínez Losada ir kt.* 43 punktą ir minėto sprendimo *Ferreiro Alvite* 23 punktą).

28 Taigi dėl teisės į pensiją suteikimo valstybė narė gali numatyti tokį teisę į išmokas suteikiantį laikotarpį, koks nurodytas Bendrojo socialinės apsaugos įstatymo 161 straipsnio 1 dalies b punkte.

29 Šiuo atžvilgiu EB 42 straipsnio a punkte yra numatytas draudimo, gyvenimo ar užimtumo laikotarpių sumavimo principas, kuris senatvės draudimo srityje įgyvendintas būtent Reglamento Nr. 1408/71 45 straipsniu. Tai yra vienas pagrindinių valstybių narių socialinės apsaugos sistemų Bendrijos koordinavimo principų, kuriuo siekiama užtikrinti, kad naudojimasis Sutarties suteikta laisvo judėjimo teise neatimtų iš darbuotojo socialinės apsaugos išmokų, kurias jis gautų, jei būtų visą savo profesinę veiklą vykdęs vienoje valstybėje narėje. Iš tikrųjų tokia pasekmė gali sulaikyti Bendrijos darbuotojus nuo naudojimosi laisvo judėjimo teise ir dėl to šiai laisvei sudaryti kliūtis (žr. 1995 m. spalio 26 d. Sprendimo *Moscato*, C-481/93, Rink. p. I-3525, 28 punktą).

30 Vis dėlto Reglamentas Nr. 1408/71 nenustato sąlygų, nuo kurių priklauso darbo ar draudimo laikotarpių nustatymas. Šias sąlygas, kaip matyti ir iš minėto reglamento 1 straipsnio r punkto, gali nustatyti tik valstybės narės, kurioje nagrinėjami laikotarpiai buvo įgyti, teisės aktai.

31 Iš to išplaukia, kad valstybė narė, siekdama suteikti teisę į nacionalinės teisės aktuose numatytą pensiją, gali ne tik nustatyti teisę į išmokas suteikiantį laikotarpį, bet ir draudimo laikotarpių, į kuriuos dėl to gali būti atsižvelgta, pobūdį, jeigu, remiantis Reglamento Nr. 1408/71 45 straipsniu, atsižvelgiama į pagal bet kurios kitos valstybės narės teisės aktus įgytus laikotarpius tomis pačiomis sąlygomis, lyg jie būtų įgyti pagal nacionalinės teisės aktus.

32 Pagrindinėje byloje ginčas tarp C. Salgado Alonso ir INSS su TGSS yra susijęs ne su laikotarpiais, įgytais pagal kitos valstybės narės, nei tos, kurioje prašoma pensijos,

teisės aktus, bet su tam tikrais šioje valstybėje narėje, t. y. Ispanijos Karalystėje, įgytais laikotarpiais tuomet, kai suinteresuotasis asmuo gavo vyresniems nei 52 metai bedarbiams skirtą specialiąją nedarbo išmoką. Šiam ginčui netaikomas Reglamento Nr. 1408/71 45 straipsnis.

33 Tačiau ieškovė pagrindinėje byloje tvirtina, kad Bendrojo socialinės apsaugos įstatymo dvidešimt aštuntoji papildoma nuostata, teisės į pensiją suteikimo tikslu neatsižvelgianti į laikotarpius, už kuriuos apdraustasis gavo specialią nedarbo išmoką, nors INEM apdraustojo vardu mokėjo senatvės draudimo įmokas, yra susijusi tik su darbuotojais, kurie pasinaudojo laisvo judėjimo teise. Todėl ši nuostata prieštarauja EB 39 straipsniui.

34 Šiuo atžvilgiu, kaip nurodė generalinė advokatė savo išvados 39 ir 40 punktuose, konstatuotina, kad nacionalinės teisės taisyklė, įtvirtinta Bendrojo socialinės apsaugos įstatymo dvidešimt aštuntoje papildomoje nuostatoje, yra vienodai taikoma darbuotojams, kurie visą savo profesinę veiklą vykdė nacionalinėje teritorijoje, ir tiems, kurie dirbo kitose valstybėse narėse.

35 Teisingumo Teisme nebuvo įrodyta, jog pasinaudoję laisvo judėjimo teise į Ispaniją sugrįžę darbuotojai dažniau susiduria su ilgalaikio nedarbo rizika nei vykdę profesinę veiklą tik šioje valstybėje narėje, dėl ko minėtoje papildomoje nuostatoje įtvirtintas apribojimas jiems turi didesnį poveikį.

36 Šiomis sąlygomis Teisingumo Teisme vykę ginčai neleido įrodyti Bendrojo socialinės apsaugos įstatymo dvidešimt aštuntoje papildomoje nuostatoje įtvirtintos nacionalinės teisės taisyklės netiesioginio diskriminacinio pobūdžio EB 39 straipsnio prasme.

37 Galiausiai, kadangi EB 39 straipsnis, kuris yra specialioji nuostata, taikytinas tokiomis aplinkybėmis, kokios yra pagrindinėje byloje, Teisingumo Teismas neturi aiškinti EB 12 straipsnyje įtvirtintos bendresnės nuostatos.

38 Atsižvelgiant į tai, kas buvo pasakyta, į pirmą klausimą reikia atsakyti taip: EB 39 ir 42 straipsniai bei Reglamento Nr. 1408/71 45 straipsnis turi būti aiškinami taip, kad jiems neprieštarauja Bendrojo socialinės apsaugos įstatymo dvidešimt aštuntoje papildomoje nuostatoje įtvirtinta nacionalinės teisės taisyklė, kuri dėl teisės į pensiją pagal nacionalinę sistemą suteikimo kompetentingoms valstybės narės valdžios institucijoms neleidžia atsižvelgti į tam tikrus šios valstybės teritorijoje darbo netekusio darbuotojo įgytus draudimo laikotarpius, per kuriuos nedarbo draudimą administruojanti įstaiga mokėjo senatvės draudimo įmokas, patikslinant, jog į tokius laikotarpius atsižvelgiama tik skaičiuojant šios pensijos dydį.

Dėl antrojo klausimo

39 Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar Reglamento Nr. 1408/71 48 straipsnio 1 dalies taikymo tikslais siekdama

nustatyti, ar pagal valstybės narės institucijos taikomus teisės aktus įgytų draudimo laikotarpių bendra trukmė siekia vienerius metus, ar ne, ši institucija turi atsižvelgti ne tik į draudimo laikotarpius, būtinus suteikiant teisę į pensiją, bet taip pat į tuos, kurie yra svarbūs tik išmokų dydžiui skaičiuoti.

40 Primintina, kad pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką EB 234 straipsnyje numatyta procedūra yra jo ir nacionalinių teismų bendradarbiavimo priemonė, kuria naudodamasis pirmasis pateikia šiems teismams Bendrijos teisės išaiškinimą, būtiną priimti sprendimą jų nagrinėjamose bylose (šiuo klausimu žr. 1990 m. lapkričio 8 d. Sprendimo *Gmurzynska-Bscher*, C-231/89, Rink. p. I-4003, 18 punktą; 1998 m. kovo 12 d. Sprendimo *Djabali*, C-314/96, Rink. p. I-1149, 17 punktą bei 2003 m. sausio 21 d. Sprendimo *Bacardi-Martini ir Cellier des Dauphins*, C-318/00, Rink. p. I-905, 41 punktą).

41 Taigi iš EB 234 straipsnio formuluotės ir struktūros matyti, jog prejudicinė procedūra taikoma, tik kai nacionaliniai teismai realiai nagrinėja bylą, kurioje jie turi priimti sprendimą, atsižvelgdami į Teisingumo Teismo sprendimą dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą (šiuo klausimu žr. 1995 m. birželio 15 d. Sprendimo *Zabala Erasun ir kt.*, nuo C-422/93 iki C-424/93, Rink. p. I-1567, 28 punktą ir minėto sprendimo *Djabali* 18 punktą).

42 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateikiamas ne dėl Teisingumo Teismo nuomonės bendro pobūdžio arba hipotetiniais klausimais, o dėl išaiškinimo, būtino veiksmingai išspręsti bylą (minėto sprendimo *Djabali* 19 punktas; minėto sprendimo *Bacardi-Martini ir Cellier des Dauphins* 42 punktas ir 2004 m. kovo 25 d. Sprendimo *Azienda Agricola Ettore Ribaldi ir kt.*, nuo C-480/00 iki C-482/00, C-484/00, nuo C-489/00 iki C-491/00 ir nuo C-497/00 iki C-499/00, Rink. p. I-2943, 72 punktas).

43 Tačiau pagrindinėje byloje yra akivaizdu, kad *Juzgado de lo Social nº 3 de Orense* pateikus Teisingumo Teismui prašymą priimti prejudicinį sprendimą, INSS priėmė naują sprendimą atmesti C. Salgado Alonso pateiktą prašymą skirti pensiją, kuris nebėra grindžiamas Reglamento Nr. 1408/71 48 straipsniu.

44 Todėl konstatuotina, kad Teisingumo Teismo atsakymas į *Juzgado de lo Social nº 3 de Orense* pateiktą antrą klausimą šiam teismui nebus naudingas.

45 Todėl į antrą klausimą atsakyti nereikia.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

46 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, išlaidų klausimą turi spręsti pastarasis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

EB 39 ir 42 straipsniai bei 1971 m. birželio 14 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, iš dalies pakeisto ir atnaujinto 1996 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 118/97, iš dalies pakeistu 1998 m. birželio 29 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1606/98, 45 straipsnis turi būti aiškinami kaip nedraudžiantys Bendrojo socialinės apsaugos įstatymo dvidešimt aštuntoje papildomoje nuostatoje įtvirtintos nacionalinės teisės taisyklės, kuri dėl teisės į pensiją pagal nacionalinę sistemą suteikimo kompetentingoms valstybės narės valdžios institucijoms neleidžia atsižvelgti į tam tikrus šios valstybės teritorijoje darbo netekusio darbuotojo įgytus draudimo laikotarpius, per kuriuos nedarbo draudimą administruojanti įstaiga mokėjo senatvės draudimo įmokas, patikslinant, jog į tokius laikotarpius atsižvelgiama tik skaičiuojant šios pensijos dydį.

Parašai.